

Mededelingenkrant

De Vergulde Swaen

Jaargang 9 - nummer 4 (037) December 2012

Verleden dat herleeft, is altijd toekomst...

Oudheidkamer "De Vergulde Swaen" - Rotterdamseweg 53-55 - Tel. 078-6125681 - www.swaen.org
Tevens secretariaat van de Historische Vereniging Zwijndrecht

Van de voorzitter

Het einde van het jaar is in zicht, nog iets te vroeg om de balans op te maken, maar tóch wil ik enkele wapenfeiten noemen, vooral als ode aan onze vrijwilligers.

Het afgelopen jaar (zeg maar: de afgelopen twee jaar) is er enorm veel werk verzet. Dit betreft dan met name de opslag van onze collectie, het bepalen van beleid en voorwaarden voor het collectioneren, het regisseren van activiteiten en exposities, communicatieactiviteiten, planning, sturing en begeleiding van onze vrijwilligers en het creëren van prettige omstandigheden om als vrijwilliger goed te kunnen functioneren.

Enkele voorbeelden: het op orde brengen van de collectie. Daarvoor zijn verbouwingen gepleegd, depots ingericht en is er hardware en software aangekocht om de collectie (objecten, foto's en genealogie) ook digitaal te archiveren.

Een groep vrijwilligers heeft met succes een groot aantal keren de catering verzorgd in de gelagkamer van De Vergulde Swaen. De inkomsten daaruit kwamen dan weer ten goede aan de Stichting De Vergulde Swaen.

Ook de reeks exposities, hét zichtbare deel van onze vereniging, heeft een drukke agenda gekend, met vier tentoonstellingen in De Vergulde Swaen en enkele manifestaties elders in onze gemeente. Voor elke expositie is het (ver)bouwen, schilderen, decoreren en inrichten, weer met veel plezier geregeld door de werkgroep Exposities, samen met de 'klusploeg' onder leiding van Daan Groeneveld.

Tot slot de grote groep vrijwilligers die helpt met diverse servicewerkzaamheden, zoals: schoonmaak, postbezorging, baliewerk en rondleidingen. Alles wat we gepland hebben is (zo goed als) gedaan. Voorwaar (ook bestuurlijk gezien) een forse reeks activiteiten, die alleen maar gerealiseerd kon worden door de inzet van onze gemotiveerde vrijwilligers.

Namens het bestuur van de Historische Vereniging Zwijndrecht: hartelijk dank...!

Jan van Dalen - voorzitter

Opening Meccano-expositie

Vrijdag 12 oktober regende het pijpenstelen maar veel vrijwilligers en genodigden trotseerden de nattigheid om de feestelijke opening bij te wonen. Eenmaal binnen brak de zon zelfs door en versterkte de felle Meccano-kleuren van de expositieruimte.

Arie Reedijk, 'hoofdaannemer' van de expositie en zijn vrouw Mieke, ontvangen uit handen van voorzitter Jan van Dalen een presentje voor hun aandeel in de totstandkoming van de expositie.

Deze tentoonstelling met 'constructie-bouwdozen voor kleine en grote mensen, van toen en nu' is een lust voor het oog, pure nostalgie en nog te bezoeken t/m zondag 23 december 2012.

**De besturen van de
Historische Vereniging Zwijndrecht,
de Stichting De Vergulde Swaen
en de redactie van deze krant,
wensen u prettige Kerstdagen en
een voorspoedig Nieuwjaar**

Bestuurswisseling Stichting de Vergulde Swaen

In juli j.l. hebben de bestuursleden van Stichting de Vergulde Swaen na rijp beraad besloten om hun functie neer te leggen. Dit besluit werd ingegeven door het stoeve samenspel van de laatste jaren tussen het bestuur van de Historische Vereniging en het bestuur van de Stichting. Als blijkt dat je elkaar meer in de weg zit dan dat het oplevert, dan is ons besluit mijns inziens de enige oplossing. Sindsdien hebben wij gezocht naar een oplossing. Inmiddels hebben Clement Blacquière en Daan Groeneveld zich als nieuwe bestuursleden beschikbaar gesteld. Naar verwachting zullen de twee nieuwe bestuursleden in november 2012 aantreden. Hans Wendt blijft als penningmeester aan tot 31 december a.s. om zo de financiën van dit boekjaar te kunnen afronden.

Graag wil ik de Vrienden van de Stichting bedanken voor het in ons gestelde vertrouwen. Ik hoop dat u de Stichting met deze nieuwe bestuursleden ook in de toekomst zult blijven steunen. Ook bedank ik de vrijwilligers voor al het werk dat zij voor de Stichting hebben gedaan. Namens het bestuur van Stichting De Vergulde Swaen.

Margo Pijl-Meulenberg,
Voorzitter Stichting de Vergulde Swaen.

Nieuwe tentoonstelling

Lindelaan in miniatuur

vanaf 19 januari 2013

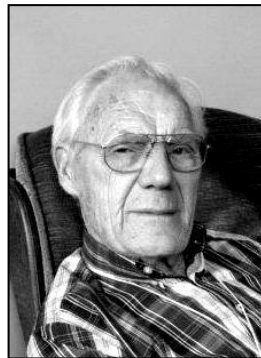
Door Jan Boom vervaardigde maquette van de Lindelaan, vanaf de Bruinelaan tot aan de Koninginneweg, met het veilingterrein zoals het er uitzag in de zestiger jaren.

Ook deze tentoonstelling zal opgeluisterd worden met lezingen over de onderwerpen A. Boom import-export en de Lindelaan.

Let op de komende aankondigen en affiches.

DE TERUGBLIK

van Sander Kentie, agent en rechercheur

Carla de Klerk

Sander Kentie was in de periode 1950 tot medio 1980 een bekend gezicht in Zwijndrecht.

Hij werd geboren in Woudrichem op 1 maart 1927. Zijn kinderjaren bracht hij door in Rotterdam, ging daar naar de lagere school en zat twee jaar op de HBS. Eind 1941 verhuisde de familie Kentie terug naar Woudrichem, vanwege de voedselschaarste in de stad tijdens de oorlog. Na de oorlog volgde Sander de Amerikaanse opleiding bij het korps mariniers. Deze opleiding werd echter na de capitulatie van Japan stopgezet, waarna hij met verlof moest gaan. Toch wilde hij in deze richting doorleren en besloot om in Tilburg een opleiding te volgen. In aansluiting hierop vertrok hij op 16 maart 1946 naar Nederlands-Indië. Daar maakte hij deel uit van de Amfibische Tractor-compagnie, de AMCO, onderdeel van de mariniersbrigade.

Agent Kentie

In juni 1948 keerde Sander opnieuw terug naar zijn geboortedorp Woudrichem, solliciteerde naar een functie als politieagent in Amsterdam en deed dienst bij bureau Warmoesstraat, de rosse buurt dus. Hier moest hij als 22-jarige beginnende agent de dames erop wijzen dat zij niet op de ramen mochten tikken waar zij achter zaten...

Hoe kwam u dan op 1 september 1952 terecht in het gemoedelijke Zwijndrecht?

"Er was in Zwijndrecht een vacature bij de geüniformeerde dienst. Op dat moment waren er 24 agenten en dat was te weinig, want Zwijndrecht breidde uit. Inmiddels had ik serieuze verkering met een meisje uit Gorkum en wij hadden trouwplannen. Voor mij was het dus belangrijk dat er in Zwijndrecht woningen beschikbaar waren; in Amsterdam zou je minstens vijf jaar op een wachtlijst staan. Ik trouwde dus in Zwijndrecht, woonde eerst in bij Jannetje Visser in de Charlotte de Bourbonstraat, waarna wij een huis kregen in de Jan van Nassastraat."

Aan het werk in Zwijndrecht

"De meest voorkomende tarieven voor bekeuringen waren destijds als volgt: fl. 2,50 voor voetgangers en fietsers, fl. 5,- voor motorrijders en fl. 7,50 voor auto's. Let wel, gulden! Op een avond hield ik een man aan wiens fietslicht niet brandde; zo'n bekeuring zou dus fl.2,50 hebben opgeleverd. Maar toen hij me vroeg of ik die avond ook nog moest

voetballen en daar uitgebreid over doorpraatte, liet ik hem maar gaan. Ik voetbalde namelijk ook bij Pelikaan, net als hij. En op een dag had ik bureaudienst. Er kwam een ventje een bekeuring betalen met heel veel kleine muntjes. Ik vroeg hem of die soms uit zijn spaarpot kwamen. Hij antwoordde: "Ja!". Daarop zei ik: "Neem het dan maar weer mee hoor!".

Het voltallige politiecorps in de 70-er jaren voor het bureau, met Kentie op de derde rij links, in burger.

De motor

"Ik surveilleerde veel op de motor. In die tijd mochten kinderen niet voetballen in de plantsoenen. Wanneer ze mij dan zagen aankomen, vluchtten ze gauw de brandgang (het slop) in. En bijvoorbeeld in Meerdervoort in de Genestetstraat reed ik soms gewoon met de motor ook die brandgang in. Die moest dan niet te smal zijn...

Toenmalig burgemeester Slobbe controleerde de motoren zelf (het waren er twee). Iedere dinsdagmorgen moesten wij ze keurig gepoetst en onderhouden voor het gemeentehuis klaar zetten. De burgemeester inspecteerde ze dan. Zwijndrecht was in Nederland de laatste gemeente die een politieauto kreeg. Slobbe was nogal zuinig."

Rechercheur Kentie

"In 1965 werd ik rechercheur onder korpschef ten Hove. Het was in die tijd dat Betty Kunst verdween; tot op heden is zij nog steeds niet teruggevonden. Via tips zochten wij in o.a. Haarlem, Duitsland, Marokko en Amerika. In Zwijndrecht werd onder het Pieterman viaduct met laserstralen gezocht. Ook zijn wij i.v.m. de opsporing toen nog op de televisie geweest. Helaas heeft dit alles niets opgeleverd. Deze nooit opgeloste verdwijning heeft niet alleen Zwijndrecht beroerd, maar eigenlijk heel Nederland. Wat mij ook altijd is bijgebleven is de vondst van een kinderlijkje en het lijk van een vrouw naast het spoor. Met collega Bruggeman werd ik op deze zaak gezet. De vrouw en het kind kwamen uit Rotterdam en hadden in de trein naar Duitsland gezeten, op weg naar de Engelse vader die als Brits soldaat gelegerd was in Duitsland. Waarschijnlijk was de deur van de trein niet goed gesloten waardoor het kind eruit werd gezogen.

Een bekend beeld (1952) uit onze herinnering: het Verkeersexamen, georganiseerd vanuit de scholen.

De moeder had geprobeerd het kind te redden. Ik zie de beelden nog voor me. De lichamen werden gebracht naar het mortuarium op de begraafplaats.

Hoe verliep de communicatie in die tijd?

"Uiteraard waren er geen mobiele telefoons. Wij hadden echter wel een portofoon bij ons. Het bereik daarvan was circa 1 (!) km. Daarom belden wij natuurlijk vaak bij mensen thuis of in een winkel. Eigenlijk was het nooit een probleem. In deze tijd met zijn snelle communicatiemiddelen is zo iets ondenkbaar."

Het politiebureau

"Het toenmalige politiebureau zat vast aan het gemeentehuis (nu in gebruik als parkeerservice) en was dus gelegen aan de Bruïnelaan. Bepaald comfortabel was het er niet. Het toilet was buiten en water hadden wij op dit bureau niet. Voor een kopje koffie moest je naar de bode, van Haren, die boven zat. Die koffie kostte dan vijf cent. Later werd aan de Juliana van Stolbergstraat het nieuwe bureau gebouwd. Daar was ook een sectiekamer waar lichamen ontleed konden worden. Soms moest ik daar bij zijn en noteerde dan alles wat de patholoog, dr. Zeldenrust, zei. Sommige collega's wilden dit werk beslist niet doen. Maar ik was als marinier wel wat gewend."

Welke periode was voor u de mooiste?

"Dat was mijn tijd als rechercheur. Het was heel interessant, zoals bv. het onderzoek naar inbraken. De laatste 10 jaar was ik chef van de Justitiële Dienst.

In 1987 ging ik met pensioen. Ik heb daarna, evenals mijn vrouw, veel vrijwilligerswerk gedaan, o.a. bij het Museum op Zolder en in de Lichtkring. Mijn vrouw is destijds nog genomineerd als vrijwilliger van het jaar.

Helaas is zij in 2010 overleden. Ik hoef mij niet te vervelen want ik ga regelmatig schaken, biljarten of bridgen. Verder houd ik van zwemmen, want sporten heb ik ook vroeger veel gedaan".

Sander Kentie woont nog steeds in Zwijndrecht en is nu 85 jaar. Hij heeft twee dochters en twee kleinkinderen.

Bezoek aan het Europees Parlement in Brussel

Op uitnodiging van de Eurofractie van de ChristenUnie heeft het bestuur van de HVZ op woensdag 7 november 2012 een bezoek gebracht aan het Europees Parlement (EP) in Brussel. Deze, door het EP gesponsorde reis, paste geheel in de belangstelling van het bestuur van de HVZ, te meer omdat de speerpunten van de ChristenUnie zijn toegespitst op cultuur, binnenvaart en financiën.

Het bestuur van de HVZ met partners, met in hun midden de Europarlementariër Peter van Dalen, in het gebouw van het EP.

Onze aanwezigheid viel samen met een bezoek van Angela Merkel, die ons op een paar meter afstand passeerde om een toespraak te houden voor de Duitse Europarlementariërs. Nog niet zo lang geleden was Europarlementariër Peter van Dalen van de ChristenUnie bij ons op bezoek in De Vergulde Swaen. Hij nodigde ons toen uit voor een tegenbezoek in Brussel. De heer P. van Dalen heeft ons uitgebreid ingelicht over de werkzaamheden van zijn fractie in het Parlement en de mogelijkheden die er zijn om met elkaar in Europees verband iets te bereiken.

Heel interessant om te horen en te zien wat er met ons geld wordt gedaan. 'Nuttig en plezierig', zouden de Belgen zeggen...

Mededeling en oproep

Volgend jaar, in 2013, wordt nationaal aandacht besteedt aan "200 jaar koninkrijk". Ook De Vergulde Swaen gaat daar aandacht aan besteden in het najaar van 2013. Deze keer in nauwe samenwerking met vier andere Historische Verenigingen uit de omtrek. Elke vereniging kiest zijn eigen middelen en 'Oranjehuis-spullen' aangevuld met een (extra) afgesproken thema. Voor ons is dat Koning Willem III. Mocht u spullen hebben die daar op van toepassing zijn en ze aan ons in bruikleen willen geven, dan horen we dat graag. Contact: Klazien Odekerken, tel. 078-6191673.

Enkele verslagen van wat heeft plaatsgevonden

Vrijwilligersavond d.d. 4 oktober 2012

In een goed gevulde bovenzaal zijn op 4 oktober j.l. ruim 30 vrijwilligers bijeen geweest.

Doel van de bijeenkomst: elkaar (wederzijds) informeren en motiveren. Een viertal onderwerpen kwam deze avond aan de orde:

1. bestaande actiepunten met elkaar doornemen;
2. vereiste handelingen bij het innemen van schenkingen;
3. nieuwe ontwikkelingen voorleggen;
4. demonstratie en uitleg van het software systeem FotoBase.

Vooraf punt 4, de demonstratie van FotoBase, was indrukwekkend. Leden van de werkgroep gaven uitleg van het doel, de noodzaak en de werking van het systeem. Men is dat systeem nu aan het testen en binnenkort start men met het invoeren op grote schaal.

Overigens kan dat alleen als we genoeg vrijwilligers hebben (iets voor u?)...

De avond werd afgesloten met een hapje en een drankje.

EXPOSITIE '90 JAAR JULIANASCHOOL'

Tot en met de maand september liep de expositie "90 jaar Julianaschool". Vooral de klassenfoto's uit de periode 1922 tot 1960 zijn door oud-leerlingen uitgebreid bekeken. Jeugdherinneringen werden gedeeld en ontbrekende namen kwamen (vaak na enige discussie) weer bovendrijven. Door deze medewerking kunnen wij onze archieven weer verder aanvullen. Ook de groepsrondleidingen voor de 'Julianaschool-leerlingen-van-nu' waren een succes. Vooral het ouderwetse klasje was bij de jeugd in trek en 'schooltje spelen' de meest geliefde bezigheid. De geëxposeerde originele oude schoolspullen zorgden voor de sfeer van toen.

Lezing "Van Schoolstrijd tot Julianaschool"

Op woensdag 26 september gaf Max van de Pol een interessante lezing voor een twintigtal toehoorders. De schoolstrijd in de 19e en begin 20ste eeuw, de invloed van die schoolstrijd in Zwijndrecht en de uiteindelijke oprichting van de Julianaschool kwamen aan bod. Een stuk schoolgeschiedenis, gelardeerd met anekdotes en tal van wetenswaardigheden.

Cultuurmarkt Zwijndrechtse Waard

De Gemeente Zwijndrecht organiseerde op zaterdag 15 september in, op en rond het Raadhuisplein, haar jaarlijkse Cultuurmarkt met als motto "Cultuur kleurt alle tijden". Ook de Historische Vereniging Zwijndrecht was, evenals vorig jaar, aanwezig met een promotiestand. Een groot aantal bezoekers bleek de HVZ en/of de Vergulde Swaen al te kennen en de aanbieding "gratis boek als u nú lid wordt" leverde weer nieuwe leden op.

125-jarig bestaan Albert Heijn

Op verzoek van de directie stond de HVZ op donderdag 20 september met een presentatie in de Albert Heijn in winkelcentrum Walburg.

Met meubels uit onze stijkkamer en diverse huishoudelijke artikelen mocht het winkelend publiek tussen 11 en 16 uur op de foto, die later gratis bij AH opgehaald kon worden. Heel wat mensen schoven aan om het breiwerkje ter hand te nemen of uit het opengeslagen boek te lezen; ook de vaatkwast en het emaille afwasteiltje waren voor de foto in trek. Al met al een mooie gelegenheid om Oudheidkamer De Vergulde Swaen bij het publiek te promoten. Van een tevreden directie kregen we als dank bloemen en een envelop met een aardig sponsorbedrag en de toezegging dat ze in de toekomst opnieuw een beroep op ons zouden doen.

Lezing Meccano 'Speelgoed uit onze jeugd...'

Verzamelaar en samensteller van de expositie, Arie Reedijk, weet alles van de geschiedenis van Meccano en de ontwikkeling van de verschillende bouwdozen. Een dertigtal belangstellenden luisterden aandachtig naar zijn presentatie vol wetenswaardigheden en leuke details. Aansluitend gaf hij een rondleiding door de expositieruimte

**En dan wat nog
gaat komen...**

Wintervoorleesavonden 2013

Ook in 2013 houden wij, voor het tiende jaar alweer, een serie van zes Wintervoorleesavonden rond de open haard in de stijkkamer. Aangezien veel mensen op de woensdagavond hun vaste bezigheden hebben en het jammer vinden dat ze de gezellige voorleesavonden daardoor moeten missen is voor het komende seizoen gekozen voor drie dinsdag- en drie woensdagavonden. U kunt alvast noteren: woensdag 30 januari, dinsdag 5

februari, woensdag 13 februari, woensdag 20 februari, dinsdag 26 februari en dinsdag 5 maart 2013. Diverse gastlezers zijn reeds benaderd en we hopen van harte u dit seizoen te mogen begroeten en te verrassen met een diversiteit aan onderwerpen. De kosten zijn € 6.- per persoon per avond en u wordt getrakteerd op koffie/thee met iets lekkers en een glaasje met een hapje en een drankje. Inloop vanaf 19.30 uur; aanvang 20.00 uur. Reserveren gewenst.

Cadeautips voor de feestmaand:

Op zoek naar een cadeautje? Denk ook eens aan onze collectie boeken en boekjes over Zwijndrecht.

- Boek Zwijndrechtse Wetenswaardigheden deel III, nu voor € 15.00.
(zie ook onder "lid worden"...))
- Boekje Clement Bezemer nu voor € 10.00.
- Boekje Ad Bakker 'Oud Zwijndrecht in pentekeningen en poëzie' voor € 17.50
- Boek 'Het verhaal van de Verenigde Oliefabrieken Zwijndrecht' door Mark van Mens nu voor € 10,00.

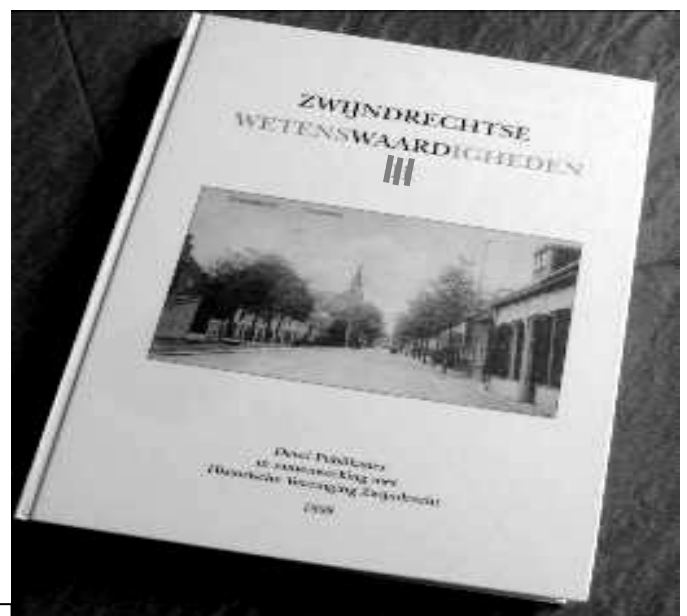
Lid worden van de Historische Vereniging?

Nu lid worden betekent dat men een aantrekkelijk cadeau krijgt...!

Nieuwe leden ontvangen het boek "Zwijndrechtse Wetenswaardigheden deel III" (normaal € 15.00) als welkomstgeschenk, nu geheel gratis.

U, lezer van deze Mededelingenkrant, bent natuurlijk al lid, maar wij dagen u uit uw buurman, familielid of goede kennis, lid te maken van de Historische Vereniging Zwijndrecht.

Nieuwe leden zijn dringend noodzakelijk om de exploitatie van activiteiten mogelijk te maken, dus: meldt dit aan een ieder en het cadeau ligt al klaar..!

Nieuwe aanwinsten (een bloemlezing)

Ook het afgelopen kwartaal is een aantal zaken/objecten aangeboden, resp. geschonken aan onze vereniging, uiteenlopend van bijzonder, nuttig, leuk, tot minder nuttige prullaria...

Een bloemlezing:

- Van Wim Los. Raadsverslagen en knipsels uit zijn raadsperiode. Ook al waren die reeds in ons bezit, zo'n schenking wordt altijd op prijs gesteld, maar deze zal wellicht vervreemd worden.
- Van Thea Vermeulen. Spulletjes uit vroeger jaren, waaronder kastranden en zakken (verpakkingsmateriaal) uit de tijd dat bij de kruidenier alles nog 'los' verkocht werd.

- Van de heer H.A. Huizer. Foto's en documenten van houthandel Visser & Co. Ook bekend als de houthandel aan het Balkengat (nabij Noordpark).
- Van de familie Bruggeman (via Carla de Kok) kerkbodes uit vervlogen tijden en een familieboekje met stamboom.
- Van de heer C. Baan (trouwe bezoeker van De Vergulde Swaen) een tuinbouwkaart uit 1953. Een tijdsopname met grond- en kavelverdeling die leidde tot het woningbouwplan Walburg in de 60-er en 70-er jaren. Deze unieke plaat krijgt dan ook zeker een ereplaatsje in onze collectie.
- Een bijzondere boiler-douche, gekregen van de firma Van Wijngaarden, loodgietersbedrijf aan

de Burg. de Bruïnelaan. Een echte Hammerschmidt uit 1878 met koperen tank, gestookt op kolen. We hopen dat er een passende plaats voor komt.

- Van de heer Piet Almekinders. Een recent bewerkte landkaart van de Zwijndrechtse Waard. Geen oud object, maar wel mooi samengevat en goed in beeld gebracht.

Ongetwijfeld vergeten we nog wat, maar - en laat dat duidelijk zijn - we zijn blij met alle schenkingen als vernoemd, ook al is het niet altijd passend in onze collectie. En voor de goede orde: als het niet past in de collectie, dan zeggen we dat en u kiest zelf of u het wilt achterlaten in De Vergulde Swaen. Dank voor alle schenkingen. Geschikte voorwerpen krijgen altijd een passende plaats in onze depots.

Voor aankondiging

Algemene Ledenvergadering Historische Vereniging Zwijndrecht

woensdag 27 maart 2013.

Noteer deze datum vast in uw agenda.

Zoutewelle perenboompje kopen?

Liefhebbers van de Zoutewelle perenboom kunnen contact opnemen met het **Het Perengenootschap ZWD**.

- € 15,00 per boom
- Levering in februari

Contactpersoon: Wim van Pelt, 078-6198633 of per e-mail: w.pelt1@chello.nl

Colofon

De Vergulde Swaen Mededelingenkrant is een uitgave van, voor en door leden van de Historische Vereniging en vrijwilligers die zich inzetten voor de Oudheidkamer. Verschijnt (minstens) 3x per jaar. Overname van tekst en beeld is alleen toegestaan met bronvermelding. Aan de publicaties in deze krant kunnen geen rechten worden ontleend.

ISSN: 1571 – 9766. Oplage: 700 exemplaren. Kopij inleveren voor volgende uitgave: uiterlijk 1 maart 2013

Redactieadres: Rotterdamseweg 55, 3332 AC Zwijndrecht of via e-mail: verguldeswaen@telfort.nl. De "Vergulde Swaen" is geopend elke woensdag en zaterdag van 10.00 tot 16.00 uur en 's zondagsmiddags van 14.00 tot 17.00 uur. Informatie en reserveringen: Telefoon 078-6125681

www.swaen.org